

Een visie op zelfstandig wonen met een autisme spectrum stoornis

Het is van belang dat mensen met autisme uiteindelijk op zichzelf kunnen wonen. In opdracht van Stichting Het Vaarhuis is in samenwerking met de Radboud Universiteit te Nijmegen daarom onderzoek gedaan naar de woonwensen van mensen met een autisme spectrum stoornis met betrekking tot het zelfstandig wonen in de wijk. Het doel van dit onderzoek was om de visie van verschillende partijen in kaart te brengen. Zowel de bewoners zelf, hun ouders als professionals zijn naar hun mening gevraagd waardoor een brede visie is ontstaan.

De gemeente Almere kan deze visie meenemen in het ontwikkelen van het beleid voor zelfstandig wonen van mensen met autisme. Het streven is dat mensen met autisme uiteindelijk gemakkelijker op zichzelf kunnen gaan wonen in Almere.

Het onderzoek

Voor dit onderzoek heeft er gedurende twee maanden 12 uur per week een participerende observatie plaatsgevonden in de woonkamers van Het Vaarhuis en Het Halmhuis. Hier wonen mensen met autisme met een gemiddelde tot hoge intelligentie. Er is gekozen voor een participerende observatie zodat de bewoners konden wennen aan de aanwezigheid van een stagiaire en er kennis kon worden gemaakt met de gang van zaken in Het Vaarhuis en Het Halmhuis. Na de participerende observaties hebben er interviews plaatsgevonden met de bewoners van zowel Het Vaarhuis als Het Halmhuis. Aansluitend hebben er interviews plaatsgevonden met een aantal ouders, bestuursleden en leidinggevenden. In het onderzoek stond de volgende hoofdvraag centraal: Hoe zien bewoners van Het Vaarhuis en Het Halmhuis hun toekomst als zelfstandige wijkbewoners en hoe verhouden hun ideeën zich tot inzichten van professionals en beleidsmakers?

Conclusies

Bewoners

Het merendeel van de bewoners wil in Almere blijven wonen. De bewoners vinden het belangrijk dat er een supermarkt en openbaar vervoer in de buurt aanwezig is en de woning in een rustige omgeving gevestigd is. De woning zelf moet beveiligd zijn en over voldoende geluidsisolatie beschikken. Ook moet er een tuin of een balkon aanwezig zijn.

De meeste bewoners geven er de voorkeur aan om bij uitstroom ambulante begeleiding van HalmZorg te kunnen behouden. Ook begeleiding op afroep lijkt hen prettig. Verder geven veel bewoners de voorkeur aan samenwonen met andere mensen in een huis, omdat ze moeilijk contact leggen met anderen.

HalmZorg, Stichting Het Vaarthuis en ouders

HalmZorg, Stichting Het Vaarthuis en ouders kunnen zich in de wensen van de bewoners vinden. Met betrekking tot de begeleiding geven zij de voorkeur aan levensloopbegeleiding. Dit sluit beter aan bij de fluctuerende problematiek van mensen met autisme en de wens van de bewoners om begeleiding op afroep te kunnen krijgen. HalmZorg benadrukt dat het belangrijk is om mensen met autisme in woonwijken te laten wonen: het zorgt ervoor dat zij zich meer betrokken voelen bij de maatschappij. Beide organisaties noemen verder het belang van een gezamenlijke ruimte, zoals een binnentuin. Dit vergemakkelijkt het contact voor mensen met autisme. Het is volgens hen ook belangrijk dat de bewoners leren om te herkennen wanneer zij hulp nodig hebben en om hulp leren vragen. Bovendien is het van belang dat bewoners kunnen aangeven wat ze wel en niet willen en waar ze last van hebben, zodat hier meteen op ingespeeld kan worden.

Aanbevelingen

Middels het onderzoek is meer duidelijk geworden over de woonwensen van mensen met autisme en welke stappen nodig zijn om doorstroom uit een wooninitiatief op PGB basis vorm te gaan geven. Op basis van de conclusies worden hieronder aanbevelingen gedaan die het zelfstandig wonen van mensen met autisme in Almere kunnen bevorderen.

- Woningen dienen op maximaal een kwartier loopafstand van het openbaar vervoer en een supermarkt te liggen.
- Er moet rekening worden gehouden met de persoonlijke voorkeur voor een wijk.
- De woningen moeten ten minste over een balkon en voldoende geluidsisolatie beschikken. Bovendien is het belangrijk dat de woning beveiligd is en er moet de mogelijkheid bestaan om samen te wonen met andere mensen in een huis.
- Er moet passende begeleiding worden aangeboden aan mensen met autisme. Bewoners geven aan dat begeleiding op afstand prettig zou zijn. Verder is het aan te raden om levensloopbegeleiding in overweging te nemen, omdat dit meer vraaggericht is en daardoor beter aansluit bij de fluctuerende problematiek van mensen met autisme.
- Er moeten meer betaalbare woningen komen voor mensen met autisme. Zij moeten nu vaak acht tot tien jaar wachten op een betaalbare woning. Hierdoor stagneert de doorstroom.

- Bij de ontwikkeling voor beleid voor het zelfstandig wonen moet rekening worden gehouden met de zelfredzaamheid, erkenning voor individualiteit, gelijkwaardigheid, autonomie en eigenwaarde van mensen met autisme.
- Gedurende het Beschermd Wonen moet er nog meer aandacht worden besteed aan het herkennen van wanneer er hulp nodig is en het vragen om hulp. Wanneer de bewoners hier niet over beschikken bestaat de kans dat ze vastlopen en in een neerwaartse spiraal terechtkomen.

Bent u benieuwd naar het hele onderzoek? Stuur dan een e-mail naar [**quirine.m@live.nl**](mailto:quirine.m@live.nl)

Over het Vaarthuis en HalmZorg

Stichting Het Vaarthuis is een ouderinitiatief en faciliteert de huisvesting voor onder andere mensen met autisme. Deze mensen kunnen in Het Vaarthuis begeleid wonen en krijgen daarbij begeleiding van de zorgaanbieder HalmZorg VOF. In de nabijheid van Het Vaarthuis ligt Het Halmhuis. Dit is een particulier wooninitiatief. Hier wonen vier mensen met een autisme spectrum stoornis en een gemiddelde tot hoge intelligentie. Het Halmhuis is gevestigd in een eengezinswoning in een woonwijk. Hier vindt, net als in Het Vaarthuis, begeleiding plaats door HalmZorg. Meer informatie vindt u op [*www.stichtinghetvaarthuis.nl*](http://www.stichtinghetvaarthuis.nl) of [*www.halmzorg.nl*](http://www.halmzorg.nl).